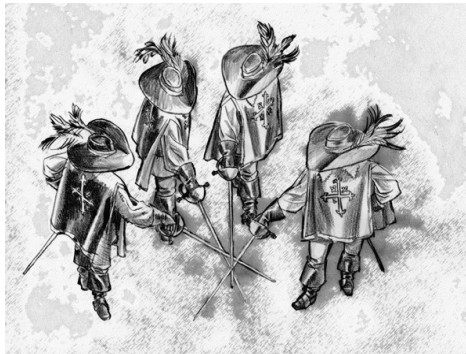

Skončia Škóti mimo Únie? Keď sú socialisti tvrdší ako konzervatívci. V Španielsku vznikla matka všetkých zlých bánk. Kam dôjdu európske automobilky?

Príbeh členských štátov v EÚ sa trochu podobá príbehu slávneho Dumasovho románu.

Ani v EÚ nevieme, či je mušketierov 27, 17, alebo sú v skutočnosti dokonca len Traja. No všetci za jedného platí len v prípade ručenia za kroky nezodpovedných politikov, inak sa jednota vytráca.

Najmenej integrovaný mušketier pochádza z britských ostrovov. Ministerský predseda Cameron robí už pár týždňov vrásky na čele ostatným lídrom, pretože odmieta väčšie ako bežné navýšenie rozpočtu EÚ. Teraz

však aj on ostal prekvapený, keď sa opozičná Labouristická strana spolu s pár euroskeptickými konzervatívnymi poslancami pomerom 307:294 rozhodla v prospech návrhu, ktorý presadzuje reálne zníženie rozpočtu EÚ. Návrh síce nie je pre Camerona záväzný, ale ťažko by mohol svojim voličom ukázať, že je na EÚ mäkkší ako labouristi. Eurokomisár pre finančné plánovanie a rozpočet Janusz Lewandowski posunul problém do vyššieho levelu a dnes sa nechal počuť, že očakáva od Camerona jasné stanovisko, či chce jeho krajina naďalej patriť do európskeho bloku, alebo nie.

Tiež trochu nečakane sa prebudili aj Dáni, ktorí chcú pre seba rabat podobne ako si kedysi vybojovali Briti, viac ako 130 miliónov eur. Inak vraj budú vetovať rozpočet.

O tom, že Škóti plánujú referendum o nezávislosti, ste asi už počuli. Viac ako Angličania sa ho ale boja Španieli – mohol by znamenať precedens pre španielske regióny so separatistickými chútkami. Preto vyhlásili, že ak Škóti získajú nezávislosť, nebudú automaticky prijatí do EÚ, ale budú musieť prejsť celým prijímacím procesom.

Španielske regióny zatiaľ pokračujú v bankrotovaní. O pomoc požiadala hornatá Kantábria ako 9. región, čím počet zachraňovaných prekročil polovicu všetkých španielskych regiónov. Pomoc centrálnej vlády regiónom sa predlžuje aj na nasledujúci rok. Zo Španielska však nechodili len zlé správy. Španielsko podľa čerstvých výsledkov zaznamenalo v auguste prebytok bežného účtu, ešte len druhý v celej euro-histórii (ten prvý bol v júli). Rovnako zahraničné investície dosiahli prvé plusko od februára 2011, o pár desatínok percenta HDP sa zlepšil aj aktuálny deficit.

No netreba predčasne jasať, eurokríza nekončí. Španieli oficiálne spúšťajú „zlú banku“, ktorá bude hromadiť zlé úvery bankového sektora, ktoré vznikli najmä v spojitosti s realitou bublinou. Je pripravená odkúpiť zlé aktíva v hodnote asi 90 miliárd eur, na ktoré sa bude aplikovať odpis hodnoty 45,6-63,1%. Aspoň je taký plán, koľko existujúcich bankových úverov je zlých a nebudú nikdy splatené, sa ešte bude ukazovať v priebehu prichádzajúcich mesiacov a rokov.

Podobne Portugalci usilovne bojujú proti kríze – zvyšovaním daní. Vláda napriek pouličným demonstráciám, na ktorých sa zúčastnilo takmer 10% obyvateľstva, odsúhlasila sériu konsolidačných opatrení. Najväčšie zvyšovanie daní v dejinách Portugalska zoberie niektorým rodinám podľa opozičných socialistov až dva mesačné platy ročne.

Najmenej integrovaný mušketier pochádza z britských ostrovov.

Španielske regióny zatiaľ pokračujú v bankrotovaní. O pomoc požiadala hornatá Kantábria.

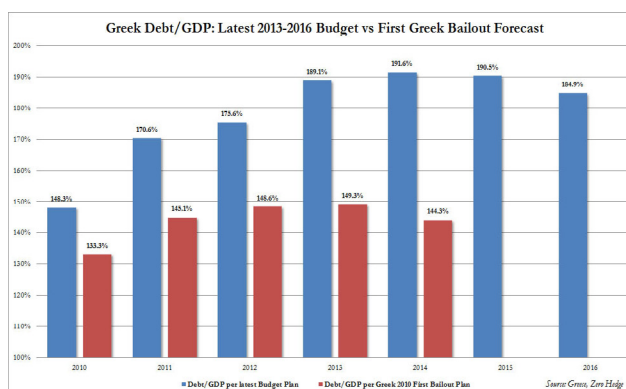
Podobne Portugalci usilovne bojujú proti kríze – zvyšovaním daní.

Viete, kto učí na Harvarde o kríze?

Obvykle nenápadní Íri sa prihlásili o slovo. Nezdá sa im férové, že španielsky bankový sektor bude zachraňovať eurozóna, zatiaľ čo účet za záchranu toho írského leží na stole domácim. Preto by radi videli ECB nakupovať írske dlhopisy.

Viete, kto učí na Harvarde o kríze? Bývalý grécky premiér Papandreu. Dúfajme, že študenti príliš nedávajú pozor. Možno by si mali spraviť študijný výlet do jeho domoviny. Grécky dlh je totálne mimo plán, a dodatočné dva roky odkladu, o ktoré Grécko bojuje, ho (nás) budú stáť takmer 30 miliárd eur. Niektoré pripravované škrtky sú navyše podľa súdu v rozpore v ústavu, takže je otázne, čo sa bude škrtiť a čo nie.

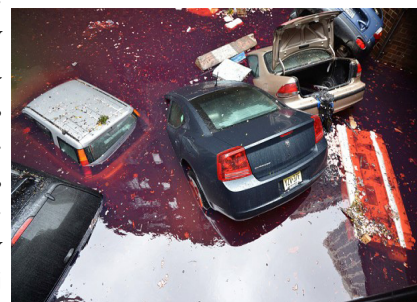
Ešte že je tu privatizácia. Tá má v Grécku zaujímavý priebeh. V máji 2010 MMF našiel v Grécku potenciál získať 5 miliárd predajom majetku do roku 2015. O necelý rok na to Trojka slávnostne ohlásila, že Gréci získajú z privatizácie do konca roku 2015 rovno 50 miliárd. V minulých dňoch Gréci pripravili plán, podľa ktorého majú do roku 2016 získať 11 miliárd. Realita je taká, že v roku 2011 sa sprivatizoval majetok len za 1,8 miliardy a od roku 2010 do dnes sa získala z privatizácie reálna hotovosť 1,6 miliardy.

Novinky máme aj od našich západných susedov. Česká národná banka znížila úrokovú mieru na rekorde nízku hodnotu 0,05%. To niečo napovedá o tom, že ani Česi nemajú na ekonomických ružičkách ustlané. Môžeme spolu začať tipovať, čo sa stane s českou korunou.

Európski producenti áut majú ustlané rovno na bodliakoch.

Európski producenti áut majú ustlané rovno na bodliakoch. Miliardy na šrotovné a iné stimuly pomohli na chvíľu zamaskovať nadmerné kapacity, ktoré majú automobily v EÚ (možno ku nim priamo prispeli), ale nič netrvá večne. Európska divízia Fordu ohlásila zatvorenie dvoch tovární a niektorých jednotiek v tretej, čo povedie ku prepusteniu 5000 zamestnancov, prevažne v Belgicku. Pri ročnej produkcii necelých 18 miliónov aut (2011) je odhadovaná prebytočná výrobná kapacita európskych tovární 10,3 milióna áut, fabriky teda idú na 2/3 potenciálneho maxima. V roku 2011 sa v EU predalo 13 miliónov áut, tento rok bude podstatne horší, predaje aut dosahujú najnižšie čísla za dve dekády. Možno by pomohol „stimul“, aký teraz dostali USA? Radšej nie...

Pokojný posviatkový víkend želá

Martin Vlachynský